Aan: College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Duiven
Van: Families [redacted]
Datum: 12 februari 2024
Betreft: Verzoek om toepassing wet- en regelgeving ("handhavings/nalevingsverzoek") in verband met geluidsoverlast aan de Achterste Weide

Geacht College,

Met deze brief verzoeken wij u om het toepassen van ("het handhaven van"/"het naleven van") de Omgevingswet (Ow) en de Wet publieke gezondheid (Wpg). Dit in verband met aanmerkelijke geluidsoverlast rond de woningen Achterste Weide 4 tm 10A, gelegen in de wijk Lommerweide, en de daarmee samenhangende gezondheidsrisico's.

**Feitelijke situatie en overlast**
Ondergetekenden ervaren geluidsoverlast ten gevolge van het verkeer op de Vergertlaan, Oostsingel en A12. De actuele berekende[1] geluidbelasting op onze woningen is > 60 dB[2]. De site van het RIVM noteert een indicatieve cumulatieve berekende belasting van 61 dB. Uit het akoestisch onderzoek ten behoeve van Plakse Weide (De Milieuadviseur, 2023) blijkt voor 2022 een berekende belasting door de Vergertlaan van ca. 60 dB. De werkelijke geluidbelasting is > 63 dB, omdat het verkeer op de Vergertlaan veel harder rijdt dan 50 km/uur en omdat het stille asfalt op de Vergertlaan zijn geluid-reducerende werking bijna heeft verloren.
De genoemde waarden sluiten goed aan bij de resultaten van metingen, die wij zelf hebben uitgevoerd in 2022.

In de periode 1990-1995 lag de belasting tussen 48 en 50 dB. Deze is toegenomen door autonome groei, woningbouw (inbreidingen en uitbreidingen, o.a. de Nieuweling) en de toename van regionaal verkeer. Uw College heeft sinds 1990 onvoldoende maatregelen genomen om het geluid te beperken. De enige maatregel, die wel is genomen (stil asfalt), is inmiddels bijna uitgewerkt. Het asfalt (dunne deklaag A met een Cwegdek van -2.9) moet uiterlijk in 2025 worden vervangen. Dan heeft het zijn geluid-reducerende werking verloren. Het geluid dreigt verder toe te nemen door nieuwe woningbouw en aanpassingen van de infrastructuur.

De belasting op onze woningen is veel hoger dan de richtwaarde (50 dB) van de GGD (brief VGGM aan B&W Duiven dd 14 november 2022) en de norm (53 dB), die de WHO en het RIVM hanteren (RIVM rapport 2019-0177). De WHO hanteert de norm van 53 dB, omdat al bij 53,3 dB ernstige slaapverstoring en aanmerkelijke stressreacties optreden. Langdurige blootstelling boven dat niveau leidt o.a. tot hoge bloeddruk, met als gevolg een verhoogde kans op hart- en vaatziekten. Bij kinderen heeft het verhoogde niveau een negatief effect op het leervermogen. De genoemde slaapverstoring en stressreacties ervaren wij ook daadwerkelijk.
Kortom, wij lijden schade door het nalatig handelen van uw College.

**Primair verzoek**
Gelet op het advies van de Commissie voor de bezwaarschriften en van [redacted] tijdens een hoorzitting in augustus 2023 en gelet op de inwerkingtreding van de Ow per 1 januari 2024, doen wij u bij deze een primair verzoek tot:

- het op de juiste wijze toepassen van de Ow en de Wpg (in de woorden van de Commissie en [redacted] "een handhavingsverzoek"), met inachtneming van het "Gemeentelijk geluidbeleid Duiven" (2020) en de Omgevingsvisie Duiven;
- het handhaven/naleven van de specifieke normen, zoals opgenomen in de Ow en het geluidbeleid.

Wij sluiten niet uit om deze kwestie zo nodig tevens bij de burgerlijke rechter aanhangig te maken.

*Wat zegt de Omgevingswet?*
De Omgevingswet (Ow) en het bijbehorende Besluit kwaliteit leefomgeving (BKL) zijn gericht op het bereiken en

[1] Uitgangspunten: 1) stil asfalt op de Vergertlaan; 2) verkeer rijdt daar niet harder dan 50 km/uur.
[2] Waar in deze brief dB staat, moet worden gelezen: Lden (dB).

in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Hoofdstuk 1 en hoofdstuk 2 van de wet formuleren de zorgplicht van de gemeente in deze. De gemeente heeft o.a. de taak om geluid afkomstig van gemeentewegen te beheersen (art. 2.16 Ow).
In het BKL zijn regels vastgelegd met als doel om enerzijds omwonenden en andere belanghebbenden te beschermen tegen een onbeheerste toename van geluid (m.n. afdeling 3.5 BKL), en anderzijds om nieuwe situaties met te hoge geluidbelastingen te voorkomen (m.n. afdeling 5.1 en 7.1 BKL) .
Afdeling 3.5 van het BKL verplicht de gemeente o.a. om geluidsniveaus te monitoren (m.b.v. berekeningen bij > 4500 mvt/etm) en de mogelijkheden voor het treffen van maatregelen na te gaan, als de emissie met meer dan 1,5 dB is toegenomen ten opzichte van een referentiewaarde (de zg. bge) en als de relevante geluidbelasting met meer dan 1,5 dB is toegenomen (art. 3.28 BKL).

De zg. standaardwaarde (53 dB) is een belangrijk instrument in Ow/BKL. "De standaardwaarde is juridisch aanvaardbaar geluid."[3] "Als geluid voldoet aan de standaardwaarde is de kans op gezondheidsschade klein". "De omgevingswet gaat ervan uit dat het [omgevings]plan er in voorziet dat het geluid op een geluidgevoelig gebouw (ic. een woning] niet hoger is dan de standaardwaarde." "In een woonwijk kan de maximale geluidbelasting lager worden gekozen dan de standaardwaarde om invulling te geven aan het gewenste evenwicht tussen beschermen en benutten."
Kiezen voor een hogere waarde kan eigenlijk alleen als er geen geluidbeperkende maatregelen voor handen zijn om te voldoen aan de standaardwaarde. De motiveringsplicht ligt bij de gemeente.

Er is geen reden om een hogere waarde dan de standaardwaarde vast te stellen voor Achterste Weide 4 tm 10A. Immers, er is voor deze woningen nooit een hogere waarde vastgesteld en er zijn voldoende maatregelen voor handen om de geluidbelasting te verlagen.
Voorbeelden van maatregelen[4]: het handhaven van de maximum snelheid, het onderhouden van het stille asfalt, het aanbrengen van stil asfalt met betere specificaties, het verlagen van de verkeersintensiteit op de Vergertlaan, bv. door het doortrekken van de Heiliglandsestraat, het verlagen van de maximum snelheid en/of het aanleggen van een geluidsscherm langs de Vergertlaan (vanaf de kruising met de Oostsingel tot de kruising met de Schapenweide). NB: langs de Westsingel zijn geluidswallen/schermen aangelegd en langs de Vergertlaan zal een geluidswal worden aangelegd ten behoeve van Plakse Weide.

*Wat zeggen de Wet publieke gezondheid en het gemeentelijk geluidbeleid?*
Volgens de Wpg bent u wettelijk verplicht om gezondheidsaspecten te betrekken bij uw besluiten op het terrein van de fysieke leefomgeving (art. 2, lid 2).
Blijkens de nota "Gemeentelijk geluidbeleid Duiven" (2020) is de doelstelling van het gemeentelijk beleid om de goede kwaliteit van de leefomgeving te behouden en om kansen te benutten om, daar waar het mogelijk en noodzakelijk is, de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren. Een belangrijke subdoelstelling is het realiseren van een passende geluidskwaliteit in elk gebied. Net als de WHO/RIVM en de Ow kiest het geluidbeleid gezondheidsrisico's als uitgangspunt (zie par 2.2). Blijkens het geluidbeleid geldt voor Lommerweide, zoals voor elk woongebied kern Duiven, de ambitie "rustig" (38-43 dB) en de bovengrens "onrustig" (48-53 dB). De flankerende nota "Hogere grenswaarde" (2010) geeft aanvullende duidelijkheid. In ieder geval dienen tuinen en balkons te voldoen aan de ambitiewaarden.

*Conclusie*
De leefomgeving rond onze woningen aan de Achterste Weide is ongezond. De normen van WHO/RIVM worden overschreden, de standaardwaarde Ow wordt overschreden en de toepasselijke bovengrens van het geluidbeleid wordt overschreden. Om de kans op gezondheidsschade voldoende te verkleinen moet de geluidbelasting terug naar < 53 dB. Deze norm van de WHO/RIVM correspondeert met de standaardwaarde van de Ow, met de bovengrens voor wijken uit geluidbeleid en met de toepasselijke referentiewaarde (bge).

Een gezonde situatie wordt bereikt, indien de gemeente invulling geeft aan haar zorgplicht, zoals verwoord in

---

[3] Citaten in de hoofdtekst zijn afkomstig van iplo.nl (Informatiepunt Leefomgeving).
[4] Handhaven maximum snelheid en vernieuwen stil asfalt zijn "laaghangend fruit". Zie onze brief van 19 januari 2024 aan wethouder Schrijner. De brief bevat ook literatuurreferenties over snelheid beperkende maatregelen.

de Ow/BKL en de Wpg, door de toename van geluid gedurende de periode 1995 -2024 alsnog te compenseren en door een toekomstige toename van geluid te voorkomen. Conform de Ow moet de gemeente de mogelijkheden voor het treffen van maatregelen nagaan, omdat de emissie en de geluidbelasting met (veel) meer dan 1,5 dB zijn toegenomen en (zonder adequate maatregelen) verder zullen toenemen.

*Belanghebbende eis*
Aan het belanghebbende vereiste in de zin van artikel 1:2 Algemene wet bestuursrecht wordt voldaan, aangezien ondergetekenden rechtstreeks worden geraakt in hun belangen vanwege de genoemde overtredingen uit de Ow en de Wpg, en omdat zij geconfronteerd worden met aantoonbare en ernstige geluidsoverlast en daardoor (gezondheids)schade oplopen.

*Handhavings/nalevingsverzoek*
Gelet op bovenstaande is sprake van overtreding van specifieke normen door uw College, namelijk de normen van WHO/RIVM, de standaardwaarde Ow, de toepasselijke bovengrens van het geluidbeleid, alsmede van art. 2.16 Ow, afd. 3.5 BKL en art. 2 lid 2 Wpg. Gelet op bovenstaande verzoeken ondergetekenden u om de Ow en de Wpg op de juiste wijze toe te passen met inachtneming van het geluidbeleid en de Omgevingsvisie Duiven door:

- te onderkennen dat sprake is van gezondheidsschade en aantasting van het welzijn van ons en onze kinderen; te onderkennen dat de kans op schade pas voldoende klein wordt, nadat de geluidbelasting op onze woningen is teruggebracht tot < 53 dB;
- door berekening vast te stellen hoe hoog de geluidbelasting door het verkeer op de Vergertlaan precies is en maatregelen te nemen om de geluidbelasting te verlagen tot < 53 dB;
- door adequate meting[5] vast te stellen hoe hoog de cumulatieve geluidbelasting is en zo nodig aanvullende maatregelen te nemen;
- een toename van geluid, door bv. woningbouw of aanpassing van de infrastructuur, te voorkomen; de geluidbelasting te monitoren en bij overschrijding van 53 dB aanvullende maatregelen te nemen.

Ondergetekenden verzoeken u daarnaast:

- binnen redelijke termijn, in elk geval binnen 8 weken, een besluit te nemen op dit handhavings/nalevingsverzoek;
- ons in de gelegenheid te stellen het verzoek mondeling toe te lichten.

Hoogachtend,

[redacted]

[redacted]

[5] In oktober 2022 zegde u ons een geluidsmeting toe, omdat sprake is van een specifieke situatie: een complexe cumulatie van verschillende geluidaandachtsgebieden. Helaas heeft u later afgezien van een meting, omdat "een meting slechts de huidige situatie in beeld brengt en het niet goed mogelijk is de afzonderlijke bronnen afzonderlijk te registreren." Wij menen dat de geluidsbelasting in onze specifieke situatie hoger is dan de theoretische berekeningen aangeven en wij menen dat een meting kan helpen bij het bepalen van de noodzakelijke maatregelen om de geluidsoverlast te verminderen.

[redacted]

[redacted]

[redacted]